

Проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 14.01.2022 г. - 28.01.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #6517-K

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на правосъдието

Тип вносител: Национално

Министерство на правосъдието предлага за обществено обсъждане изменение в ГПК, с което дирекция „Съдебна защита“ на Министерството на финансите ще премине към Министерството на правосъдието. Предложението произтича от приетата структура на Министерския съвет на Република България с Решение на Народното събрание от 13 декември 2021 г. и Споразумението за съвместно управление на Република България за периода от 2021 г. до 2025 г.

С проект на Закон за изменение и допълнени на Гражданския процесуален кодекс се цели осъществяването на процесуалното представителство на държавата да бъде възложено на министъра на правосъдието. Това ще доведе до оптимизиране на процесите на държавно управление и концентрация на еднородни функции в един орган.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: priemna@justice.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Рубрика „Закрила на детето“ към дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“ - <https://mjs.bg/home/index/4d58b6a3-346b-4026-9aaa-7d5654890938>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс - вер. 1.0 | 14.01.2022](#)

[Проект на мотиви към проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс - вер. 1.0 | 14.01.2022](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието към проект на ЗИД на ГПК - вер. 1.0 | 14.01.2022](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ относно ЧПОВ на проект на ЗИД на ГПК - вер. 1.0 | 14.01.2022](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 21.02.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: златан златанов (28.01.2022 18:53)

...

Същият безсмислен отговор е даден и по т. 1.3. от ЧПОВ (изискваща посочване на причините, поради които действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема): „Действащата нормативна рамка не позволява решаването на проблема, защото е необходима промяна на административния орган, който да представлява държавата, а именно министъра на финансите да бъде заменен с министъра на правосъдието, което предполага изрично законодателно решение в разпоредбите на чл. 31 и 32 ГПК“).

В т. 2 от ЧПОВ - „Цели“, изискването е да бъдат посочени определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане, като при това е необходимо целите да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи. Вместо това, отговорът е непълен: „С проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс се цели осъществяването на процесуалното представителство на държавата да бъде възложено на министъра на правосъдието. Това ще доведе до оптимизиране на процесите на държавно управление и концентрация на еднородни функции в един орган“.

От посочените в т. 4 от ЧПОВ - „Варианти на действие. Анализ на въздействията“, като най-подходящ е предложен Вариант 2 - „Нормативни промени, чрез които осъществяването на процесуалното представителство на държавата да бъде възложено на министъра на правосъдието.“

В описанието на този вариант е изрично е посочено, че преминаването на функциите на дирекция „Съдебна защита“ на Министерството на финансите към Министерството на правосъдието налага да бъдат извършени законодателни промени в разпоредбите на чл. 31 ал. 1 и чл. 32 т. 4 ГПК. Т.е., като предпоставка за промяната на чл. 31 ал. 1 и чл. 32 т. 4 ГПК се посочва преминаването на дирекция „Съдебна защита“ от Министерството на финансите към Министерството на правосъдието.

Като положителни (икономически/социални/екологични) въздействия е посочено

нормативното основание за преминаването на функциите на дирекция „Съдебна защита“ от Министерството на финансите към Министерството на правосъдието и постигането по този начин заложената цел в изпълнение на Решение № 892 на Министерския съвет от 30 декември 2021 г. за предприемане на действия за подготовката на структурни и други промени в централната администрация на изпълнителната власт. Всъщност, след като е поставен акцент върху преместването на една специализирана дирекция от

едно министерство в друго, без да са посочени конкретните ползи за държавата от това, трудно може да се приеме, че посоченото нормативно основание обосновава извод за положителни (икономически/социални/екологични) въздействия от преминаването на една дирекция от Министерството на финансите към Министерството на правосъдието.

Посочените няколко примера показват липсата на мотивирана обосновка, както и на ясно формулирана цел за предлаганата промяна в представителството на държавата. Отсъствието на доводи какъв ще е положителният ефект от тази промяна поражда основателни съмнения за необходимостта ѝ, както и съмнения за наличие на партийни и други интереси, различни от интересите на държавата.

Очевидно се налага така направеното предложение за изменение на ГПК да бъде преосмислено и детайлно анализирано, както от Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-то Народно събрание, така и от максимален брой юристи (в т.ч. съдебни магистрати, специалисти в областта на законодателството и изявени представители на академичната общност) в срок поне още един месец, в какъвто смисъл Асоциацията на адвокатите за реформа в съдебната система - Русе прави конкретно предложение

Автор: златан златанов (28.01.2022 18:52)

...

3. Необоснованост на приложената към проекта частична предварителна оценка на въздействието (ЧПОВ).

Проектът на мотиви към проекта на ЗИД на ГПК и приложената ЧПОВ, не са съобразени с основни принципи, касаещи законодателните промени. В тях не са изложени и мотиви, от които да може да бъде направен обоснован извод за необходимостта от преминаване представителството на държавата от министъра на финансите към министъра на правосъдието.

Въпреки че т. 1.1. ЧПОВ изисква в отговора да се съдържа кратко описание на проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване, всъщност в отговора не е идентифициран нито един проблем при сегашното осъществяване на процесуалното представителство на държавата от министъра на финансите.

Вместо това, подробно (но излищно) са посочени само визираните в чл. 34 от Устройствения правилник на Министерството на финансите функции на дирекция „Съдебна защита“, като част от специализираната администрация на Министерството на финансите.

Изискването по т. 1.2. ЧПОВ е да бъде посочена възможността проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности, но даденият отговор е: „Преминаването на функциите на

дирекция „Съдебна защита“ на Министерството на финансите към Министерството на правосъдието налага да бъдат извършени законодателни промени в ГПК, и по специално в разпоредбите на чл. 31, ал. 1, която установява принципа, че представителството на държавата се осъществява от министъра на финансите, освен когато в закон е предвидено друго“. От този витиеват и несъответстващ на зададения въпрос отговор следва, че законодателните промени в ГПК, и по-специално в разпоредбите на чл. 31 ал. 1, се налагат заради преместването на посочената дирекция, а преместването ѝ се налага заради законодателните промени, което е nonsense.

Автор: златан златанов (28.01.2022 18:51)

...

2. Предпоставки за възникване на правни и организационни проблеми.

За предлаганата с новата точка 5 към чл. 32 ГПК възможност министърът на правосъдието да упълномощава ръководителите на държавните учреждения и кметовете на общините да представляват държавата, не са изложени съображения и аргументи, подкрепени с доказателства, в чия полза ще е тази промяна в представителството на държавата. Не е показана обоснована необходимост и рационална причина от създаването на такава нормативна уредба.

Освен това, ако действително има разумна причина, която да налага разширяване правомощията за преупълномощаване на посочените органи, то тогава не е необходимо да се прехвърля представителството на държавата от министъра на финансите към министъра на правосъдието, а е достатъчно да се предвиди възможността министърът на финансите, като представляващ държавата, да преупълномощава всеки един от органите, посочени в новата т. 5 към чл. 32 ГПК.

Автор: златан златанов (28.01.2022 18:50)

...

Така предложеният проект крие сериозни правни рискове и проблеми от организационен характер, от които по-съществени са:

- 1. Колизия между правомощията на министъра на правосъдието в сферата на съдебната власт и евентуалното му качество на процесуален представител на държавата.**

С проекта се поставя под съмнение гарантирането на безпристрастност на съдиите, ЧСИ и синдиците при разрешаване на съдебни спорове, в които държавата е страна, както и възможността за обективно реализиране правата на гражданите и организациите при търсене отговорността на държавата по смисъла на чл. 7 КРБ по съдебен ред. Налице е конфликт на функции и правомощия, който би могъл да

производства – Испания и Латвия.

Автор: Todov Gramatikov (26.01.2022 10:35)

Предложения5

Мотивите към предложението за законодателни промени възпроизвеждат дословно части от статията на тема „Предложение: Министерството на правосъдието да поеме защитата на държавата по международните арбитражни дела“, публикувана на 31 май 2021 г. в интернет сайта [дефакто.бг](http://defacto.bg) Статията е неподписана и няма данни, че това представлява становище на Асоциацията по европейско право. Голяма част от изложените в статията твърдения не отговарят на истината и фактът, че мотивите на предлаганите законодателни промени съвпадат с мотиви в тенденциозна неподписана публикация будят притеснение.

Автор: Todov Gramatikov (26.01.2022 10:32)

Предложения4

Текстът на § 3 от ПЗР към проекта на ЗИД на ГПК визира „висящи съдебни дела по чл. 31, ал. 1“. Разпоредбата на чл. 31, ал. 1 от ГПК урежда не категории и статус на съдебните дела, а само правила за представителство на държавата по съдебни дела.

По отношение на мотивите следва да се отбележи, че няма анализ и не се посочва какво не е ефективно в осъществяването на процесуалното представителство на държавата, съгласно действащата редакция на чл. 31, ал. 1 от ГПК. Липсва каквато и да е конкретика относно необходимостта от оптимизация на процеса по процесуалното представителство на държавата. Не е изложена обосновка защо и как възлагането на процесуалното представителство на държавата по чл. 31, ал. 1 от ГПК, като правомощие и задължение на министъра на правосъдието, би довело до оптимизиране на процесите и концентрация на еднородни функции в един орган.

Автор: Todov Gramatikov (26.01.2022 10:32)

Предложения3

На следващо място, предложено е министърът на правосъдието да упълномощава ръководители на държавни учреждения да осъществяват процесуалното представителство на държавата. Що се отнася до предложението министърът на правосъдието да може да упълномощава кметовете на общини да представляват държавата, в тази му част то не е съобразено с конституционната уредба на местното самоуправление съгласно Глава седма от Конституцията.

Автор: Todov Gramatikov (26.01.2022 10:31)

Предложения2

Новата т. 5, с която се предвижда възможността представителството на държавата по пълномощие да се осъществява от ръководителите на държавните учреждения и кметовете на общините, упълномощени от министъра на правосъдието в случаите на чл. 31, ал. 1 от ГПК, поставя няколко правни проблема. Съществува неяснота какво се има предвид под твърде общото и подлежащо на разширително тълкуване „ръководител на държавно учреждение“. Посоченото понятие не е легално дефинирано и създава предпоставки за противоречива практика на съдилищата по прилагането му.

Автор: Todov Gramatikov (26.01.2022 10:31)

Комунтьяр

На следващо място предложението за възлагане на министъра на правосъдието на качеството процесуален представител на държавата по чл. 31, ал. 1 от ГПК следва да се прецени и в контекста на правомощията му в сферата на съдебната власт, съгласно чл. 130в и чл. 130б, ал. 1 от Конституцията, доразвити съответно в Закона за съдебната власт и Устройствения правилник на МП. В тази връзка следва да се направи анализ относно потенциалните последици върху принципа за равенството на страните в гражданското производство, както и принципа за независимостта на съда. Компрометиране то на независимостта на съда може да обоснове нарушаване на правото на справедлив съдебен процес на насрещните страни в съдебните производства срещу държавата, гарантирано в чл. 6 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

Автор: Todov Gramatikov (26.01.2022 10:26)

Прудложения

Принципното правило на чл. 31, ал. 1 от ГПК, че държавата се представлява от министъра на финансите, освен ако в закон е предвидено друго, е исторически закрепено. От Освобождението на България през 1878 г. до настоящия момент процесуален представител на българската държава винаги е бил министърът на финансите. Това законодателно решение е напълно логично и се дължи на обстоятелството, че присъдените срещу държавата суми се заплащат от държавния бюджет, и съвсем естествено Министерството на финансите е най-заинтересованото ведомство по отношение защитата на публичните финансови интереси. Доколкото държавата се конституира като ответник в производства с различен предмет, сред които и неизпълнение на договорни задължения от страна на първостепенни и второстепенни разпоредители с бюджет, министърът на финансите не само осъществява процесуално представителство на държавата в съдебния/арбитражен процес, но на практика осъществява контрол върху законосъобразното разходване на средства от държавния бюджет.

Автор: Todov Gramatikov (26.01.2022 10:23)

Предложения

Направеното предложение за законодателни промени в процесуалното представителство на държавата по чл. 31, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) е не обосновано. В представения проект на мотиви не са съобразени принципите на необходимост, обоснованост, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност, установени в чл. 26 от ЗНА.

Автор: Atanas Ivanov (25.01.2022 18:14)

Предложения

...

История

Начало на обществената консултация - 14.01.2022

Приключване на консултацията - 28.01.2022

Справка за получените предложения - 21.02.2022

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
